

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Cena numeru pojedynczego mrk. 25

Redakcja i Administracja: Piotrkowska 106.
Telefon dzienny 199, telefon nocny 799.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po
Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

Rezultaty zjazdu premierów.

PARYŻ, 26 lutego. (AW) — Wyniki narad Lloyd Georgea i Poincarégo w Boulogne są wedle informacji „Petit Parisien” następujące: Czterogodzinna rozmowa między naczelnikami rządów pozwala odzyskać czas stracony przez kilka tygodni i doprowadziła do zgody co do warunków politycznych konferencji w Genewie, oraz przygotowała zgodę co do innych zagadnień dotyczących obydwu krajów.

1. Traktaty polityczne podpisane przez Francję nie będą kwestjonowane.

Zastrzeżenie to oznacza, że konferencja genueńska nie stanie na stanowisku uznania z góry ważności traktatów pokojowych zawartych przez sowieły, czy to w Brześciu Litewskim czy też z krajami bałtyckimi czy Polską.

2. Kwestje odszkodowań nie będą na konferencji rozważane.

3) Liga narodów przyłączy się do prac konferencji w ten sposób, że wszelkie sprawy bądź należące do jej kompetencji, bądź takie, któremi liga narodów zajmowała się już poprzednio, zostaną jej przekazane. (Odnosi się to w szczególności do sprawy rozbrojenia).

Po dojściu do porozumienia w sprawie tych trzech punktów Lloyd George i Poincaré zgodzili się również na następujące warunki polityczne:

1. Zgoda na udział sowieł w konferencji genueńskiej, nie oznacza temsamem uznania rządu rosyjskiego.

Każdy z rządów będzie miał w tej sprawie nadal wolną rękę.

2. Sprawa długów zaciągniętych przez Rosję na potrzeby wojny, a mianowicie długów związanych z wyprawami Kołczaka i Denikina, nie będzie omawiana.

3. Zobowiązanie narodów Europy do wzajemnego powstrzymania się od akcji zaczepnej

nie oznacza, aby państwa sprzymierzone zobowiązały się do ewentualnego niestosowania sankcji przeciw Niemcom

lub utrzymania sankcji, które już zostały wprowadzone w życie.

Termin konferencji w Genewie odroczony został do dnia 10 kwietnia r. b.

Przy tej okazji Lloyd George żywo nalegał, aby Poincaré osobiście wziął udział w konferencji. Poincaré mógł skłonić, że pewne intencje przypisywane Lloyd Georgowi były mu przypisywane niesłusznie i zdaje się również, że porozumienie się co do zawarcia sojuszu francusko-angielskiego może być uważane za fakt dokonany. Anglia zgadza się na przedłużenie terminu projektowanej ugody zgodnie z życzeniami Francji.

Podpisanie projektowanego traktatu ma nastąpić w każdym razie przed konferencją genueńską.

W tym celu Poincaré uda się prawdopodobnie do Londynu. Zarówno Lloyd George jak Poincaré wyrazili całkowite zadowolenie z wyników konferencji w Boulogne i

zgodzili się na zwołanie konferencji francusko-włosko-angielskiej celem uregulowania spraw bliskiego Wschodu po ukonstytuowaniu się gabinetu włoskiego.

BOULOGNE, 26 lutego. (Pat). Havas. Po odjeździe Poincarégo Lloyd George przyjął dziennikarzy, którym premier podkreślił szczególnie przyjazny charakter konferencji z Poincaré'm oraz zupełną zgodę, wśród jakiej rozeszli się obaj premierzy, i dodał, że porozumiał się z Poincaré'm co do tego, iż po utworzeniu się nowego gabinetu we Włoszech, **będzie zwołana konferencja angielsko-francusko-włoska w celu uregulowania spraw bliskiego wschodu.**

Zmiana miejsca konferencji.

LONDYN, 26 lutego. (A. W.). Paryski korespondent „Timesa” dowiadyuje się, że jest możliwe, iż konferencja międzynarodowa odbędzie się we Florencji, a nie w Genewie.

St. Zjednoczone w rezerwie.

NOWY-JORK, 26 lutego. (Pat). Według „Associated Press” odroczenie konferencji genueńskiej będzie miało mały wpływ na decyzję St. Zjednoczonych w sprawie ich udziału w konferencji. Decyzja ta zależy jedynie od programu konferencji.

Gabinet włoski ukonstytuowany.

RZYM, 26 lutego. (Pat). Havas donosi, że gabinet włoski został ostatecznie ukonstytuowany. Facte objął stanowisko prezydenta i ministra spr. wewnętrznych. Schanzer leke min. spraw zagran.

RZYM, 26 lutego. (PAT). Ag. Stefania donosi, że Facta, prezydent i minister spr. wewnętrznych Schanzer, minister spr. zagr. Amendola — koleje, Ludwik Rossi — sprawiedliwość, Bertoni — finanse, Peano — skarb, di Scaela — wojna, De Vilto — marynarka, Emile — oświata.

Riccio — roboty publiczne, Bertini — rolnictwo, Teofil Rossi — handel i przemysł, Della Zbarba — opieka społeczna, di Cezaro — poczta i telegraf.

Prezydent Facta będzie spełniał również sprawy ziem wyswobodzonych. Król zatwierdził skład nowego gabinetu.

RZYM, 26 lutego. (PAT). Prawie wszystkie dzienniki wyrażają się przychylnie o składzie nowego gabinetu zaznaczając, że prezydent Facta będzie miał wielkie trudności do przezwyciężenia, jakkolwiek ma zapewnione poparcie 4 głównych stronnictw parlamentarnych: demokratów, ludowców (katolickich) prawicę i reformistów.

Kronika polityki polskiej.

— Biuro pras. min. spr. zagr. komunikuje: Wobec pojawienia się w prasie zagranicznej i niektórych krajowych dziennikach pogłoszek o zawarciu traktatu polsko-węgierskiego, biuro pras. min. spr. zagr. stwierdza że traktat taki nie istnieje.

Sejm wileński

WILNO, 26-go lutego. (PAT). Posiedzenie sejmiku wileńskiego 25 b. m.:

Po przerwie pos. Krzyżanowski (PSL) zgłasza wniosek formalny przeciwko dyskusji i odesłania wniosku w sprawie wyrażenia woli ludności kilku powiatów do komisji politycznej. W głosowaniu wniosek pos. Krzyżanowskiego przechodzi.

Następnie zabiera głos pos. Zwierzyński (Zespoł): Przystępujemy do ostatniego momentu prac sejmowych, mianowicie do wniosku w sprawie realizacji naszej zasadniczej uchwały.

Według treści można te wnioski podzielić na kilka grup. Wyślanie delegacji do Warszawy w sprawie włączenia ziemi wileńskiej do Polski dalej sprawa pełnomocnictw do wejścia tej delegacji w skład sejmiku ustawodawczego, a wreszcie ostatnia grupa likwidacja wszelkich wniosków o charakterze ustawodawczym, oraz interpelacja dyrektyw, jakie wpłynęły od tymczasowej komisji rządzącej. Komisja polityczna przyjęła tylko pierwszą grupę zagadnień. Większość komisji, opowiedziała się

przeciwko odrębnej autonomii ustalając, iż ziemia wileńska pragnie posiadać jedynie takie swobody, jakie otrzymały inne części Rzeczyposp. polskiej.

W kwestji przejęcia władzy przez rząd polski komisja uznała za niezbędne przejęcie tej władzy i przysłania tu pełnomocnika dla realizowania postulatów. Przy omawianiu autonomii i samorządu, mówca zaznaczył, że są to pojęcia odrębne.

Nad tym wnioskiem rozwinęła się żywa dyskusja.

Pos. Piłsudski przemawia przeciwko wnioskowi większości, poczem odczytuje wniosek demokratów i uzasadnia go. Pos. Chomiński oznajmia, że klub Odrodzenie Wyzwolenie głosować będzie przeciwko większości z tego powodu, że wniosek ten zaostża przeciwko autonomii. W dłuższym przemówieniu mówca uzasadnia konieczność wprowadzenia ustroju autonomicznego w Wileńszczyźnie.

Opozycje stanowią: socjaliści, komuniści, republikanie, Niemcy i słowacy.

RZYM, 26 lutego. (AW). — W skład gabinetu wchodzi 5 demokratów, 3 ludowców, 2 przedstawicieli prawicy, 2 agrariuszy reformowanych i 3 ministrów-senatorów. Gabinet opiera się na szerokiej podstawie parlamentarnej. Osobistości wchodzące w jego skład nie należą do wybitnych. Utworzenie gabinetu przyjęte zostało w kołach parlamentarnych bądź sceptycznie, bądź obojętnie.

Załatwienie przesilenia rządowego przyjęła jednak opinia publiczna z zadowoleniem.

Następne posiedzenie sejmiku odędzie się w środę.

Wniosek PPS.

WILNO, 25 lutego. (Pat) Wniosek P. P. S. w sprawie polskiej mniejszości narodowej w Republice litewskiej, odrzucony na dzisiejszym plenarnym posiedzeniu sejmiku, ma następujące brzmienie:

Wysoki sejm uchwalił raczy: Sejm wileński stwierdza 1) że granice części ziemi wileńskiej, a republiki litewskiej, które ustalone być winny na podstawie woli ludności zainteresowanej dotąd uregulowane nie były i nie są uregulowane, 2) że utworzony przez ligę narodów tak zw. pas neutralny pozostaje dotąd w rozpaczliwych warunkach desorganizacji, pozbawiony wszelkiej opieki państwowej, 3) że skutkiem dotychczasowego nieuregulowania granic tak ważna dla życia arteria jak linia kolejowa Wilno—Grodno pozostaje dotąd nieczynna Sejm wileński wzywa władze Rzplitej Polskiej do poczynienia kroków dyplomatycznych w celu umożliwienia ludności terenów wspomnianych, wypowiedzenia swej woli w sprawie ich państwowej przynależności. W pierwszym rzędzie likwidowania tak zwanego pasa neutralnego.

Rokowania polsko-niemieckie.

GENEWA, 26 lutego. (Pat). Prezes delegacji polskiej do rokowań w sprawie górnośląskiej, p. minister Olszowski, zaprzeczył w prasie szwajcarskiej rozszerzonym pogłoskom, jakoby majątki niemieckie, znajdujące się w polskiej części Górnośląska nie podlegały likwidacji. P. min. Olszowski podkreślił, że w myśl art. 92 oraz 297 traktatu wersalskiego majątki te podlegają likwidacji jak i majątki, położone w innych częściach Rzplitej polskiej.

GENEWA, 26 lutego. (Pat). W podkomisji związku pracowników i pracodawców dyskutowano w sprawie stosunków związków zawodowych niemieckich w polskiej części G. Śląska do centralnego związku w Niemczech. Sprawa ta jest na drodze pomyślnego załatwienia. Ostatecznego załatwienia tej sprawy należy oczekiwać w dniach najbliższych.

Eksploatacja kopalni na Górnym Śląsku.

KATOWICE, 26 lutego. (Pat). Powstała tu spółka polsko-francuska dla eksploatacji kopalni państwowych na G. Śląsku. Spółka obejmuje polskie konalnie pa-

stwowe w dzierżawę na lat 36, za opłatą odpowiedniego czynszu. Prezesem rady nadzorczej wybrano Koriantego.

Jubileusz Przybyszewskiego.

KRAKÓW, 26 lutego. (AW). Jubileusz Przybyszewskiego odbędzie się w Krakowie 10, 11 i 12 marca. Na jubileusz złożą się przedstawienia w teatrach miejskim i „Bagateli” oraz odczyt jubilat.

Rokowania niemieckie.

BERLIN, 25 lutego. (AW). Rokowania niemiecko-litewskie w Rydze stanęły na martwym punkcie. Pomyślny przebieg mają natomiast podobno rokowania litewsko-niemieckie. Toczą się one głównie dokoła sprawy obiegu waluty niemieckiej na terytorjum litewskim i ewentualnego odszkodowania Litwy, za korzyści, które ten obieg przyniósł Niemcom. Ponadto czynione są przygotowania do zawarcia układu gospodarczego.

Niemiecki bilans handlowy.

BERLIN, 26 lutego. (Pat). Według danych urzędowych niemiecki bilans urzędowy wykazuje nadwyżkę wywozu za ostatni okres 1,7 miljarda marek niemieckich.

Niemcy badają stosunki gospodarcze w Rosji.

BERLIN, 24 lutego. (Pat). „Local Anzeiger” donosi, że min. gospodarki społecznej po naradach ze specjalnymi organizacjami związków zawodowych, zamianowało szereg rzeczoznawców, którzy w charakterze przedstawicielstwa handlowego w Moskwie mają zbadać stosunki gospodarcze i handlowe w Rosji. Dwuch z pośród tych rzeczoznawców p. Hugo i dyr. Hensel wyjechali już do Rosji. Delegacja zabawi w Rosji około 6-ciu tygodni.

Papież przeciwko pojedynkom.

RZYM, 26 lutego. (AW). Papież przypomniał zakaz pojedynkowania się. Wywołane to zostało sensacyjnym pojedynkiem rzymskich sferach.

Odroczenie wyborów w Irlandji.

LONDYN, 26-go lutego. (Pat). Griffith odbył w Churchilem naradę w sprawie odroczenia wyborów w Irlandji. W czasie narad postanowiono, że ewakuacja wojsk angielskich z terenu Irlandji podjęta będzie 26 lutego.

Epidemia na Ukrainie.

CHARKÓW, 26 lutego. (AW). Z całej Ukrainy dochodzą przerażające wiadomości o szerzeniu się epidemji. Obok tyfusu plamistego i brzusznego pojawia się szkorbut i nosaczna. Według informacji prywatnych w czerwonej armji padło na nosaczinę tyle koni, że całe pułki kawalerji są bez koni.

Kronika telegraficzna

— Armja Wrangla na Węgrzech. Prasa moskiewska donosi, że do Budapesztu przybyło 3 tysiące żołnierzy z armji generała Wrangla, i że Horty ma zamiar przenieść transporty do Węgier całej armji Wrangla.

Dwaj premierzy.

Według ostatnich wiadomości Poincaré i Lloyd George mają się w najbliższych dniach zjechać w Calais lub w Boulogne i w bezpośredniej wymianie zdań szukać rozwiązania spornych kwestji. Przypuszczać należy, że z owego spotkania wypłynie jakieś stanowcze postanowienie co do konferencji genueńskiej, które rozjaśni dotychczas zamgloną sytuację i odsłoni zarysy najbliższej politycznej perspektywy.

Organy naszego pincaryzmu, opierając się na niedokładnych i tendencyjnych doniesieniach Pata, święcili rzekome zwycięstwo premiera francuskiego nad angielskim. Zgodnie z życzeniem Francji, konferencja zostaje odroczone, a w komisji przygotowawczej wzięcie udziału mała ententa, jak chciał Poincaré...

Tak brzmiały niemal od tygodnia informacje naszej prasy, które posłużyły za podstawę do różnych fantastycznych artykułów. Ale podstawa okazuje się całkiem zawodna. Prawdopodobnie konferencja rzeczywiście się odsunie, lecz ta zwłoka będzie krótka i nie ma nic wspólnego z argumentami Poincaré'go. Wpływa na nią kryzys gabinetowy we Włoszech, które dotychczas jeszcze nie mają rządu, a muszą przecież należycie wyglądać, gdy mają pieścić rolę gospodarza na wielkim kongresie międzynarodowym.

Co do udziału małej ententy w konferencji przedwstępnej, to wbrew początkowym doniesieniom Pata, okazuje się, że z owego ogłoszonego udziału nic nie będzie. A raczej będzie to, iż przedstawiciele odnośnych państw mogą przybyć na miejsce i służyć informacjami, tudzież wyjaśnieniami, o ile komisja zechce z nich skorzystać.

Rozważając na tie konferencji genueńskiej partję dwóch premierów, nie ukrywaliśmy przed czytelnikami polskimi, że pozycja Lloyd George'a jest znacznie silniejsza, niż Poincaré'go. Anglija ma za sobą Włochy, a ponieważ nawet Amerykę, ma oczywiście Niemcy i Rosję, które chcą przybyć do Genui w roli równouprawnionych państw, ma także wielką finansjerę międzynarodową. Francja jest właściwie w tej sprawie odosobniona, gdyż nawet na małą ententę nie może liczyć w tym stopniu, jak się temu lub owemu wydaje.

Mógłby ktoś powiedzieć, że Polska i jej prasa ma obowiązek popierania Poincaré'go, który przecież jest kierownikiem i wyrazicielem polityki jej sojuszniczej Francji. Odpowiemy na to, że 1) Polska winna dochować lojalności Francji w granicach sojuszu, lecz nie może stawiać się filją jej polityki i zapominać o swych żywotnych interesach. A właśnie konferencja genueńska dotyczy tych interesów i w zakresie ekonomicznym i politycznym. 2) Co innego jest popieranie polityki francuskiej, a co innego bałamucenie naszej opinii sztucznym reklamowaniem jej rzekomych sukcesów w współzawodnictwie dyplomatycznym z Anglią. Podobne fikcje na nic się nie zdadzą ani Poincaré'mu ani Francji wogóle, a tylko powiększają zamęt w głowach czytelników gazet polskich.

Czy położenie jest dla nas pomyślne czy niepomyślne, obowiązkiem prasy jest należycie informować czytelników i pomóc im do rozumienia zachodzących faktów.

Vigil

Budżety związków przymusowych.

Budżet związków przymusowych jest planem finansowym pozytywnych nsiłowań, mających na celu zaspokojenie potrzeb członków związku przy pomocy świadczeń materialnych. Tworzy on również osłankę politycznej stronnictwa, na terenie ciał ustawodawczych. W ustroju naszej państwowości opartej na konstytucji d. 17 marca związkiem przymusowym najwyższego rządu jest państwo, najbliższego gmina (w b. dzielnicach rosyjskiej gromada). Pośrodku stoi samorząd powiatowy i wojewódzki.

Nie omawiając szczegółowiej polityczne znaczenie budżetu, musimy wskazać na jego ogromną doniosłość w zakresie urzędniczego wolańcia konstytucyjnego. Bez prawa uchwalania budżetu oraz kontroli nad jego wykonaniem nie może istnieć pełnia wolności obywatelskiej. Samowładztwo i absolutyzm broniły się wytrwale przeciw ograniczeniu istoty władzy absolutycznej i tylko zmuszone ostateczną koniecznością decydowały się na przyznanie ludności prawa budżetowego.

Pierwszymi państwami które dając swobody obywatelskie stworzyły prawo budżetowe były: Anglija i Polska.

Poprzedzony tragedją w White Hall, wydany w r. 1688 „Bill of Rights” stanowi ostateczne ograniczenie wpływu ludności na prawo budżetowe w Anglii.

Już z końcem szesnastego wieku sporządzono w Polsce gólną księgę rejestrów poborowych. Za Stefana Batorego rewizja nie ustępują w istocie rewizji budżetu nowoczesnego, jakkolwiek nie posiadały istotnych zresztą cech zewnętrznych.

Nacisk izby poselskiej na króla był istotą ówczesnego prawa budżetowego a objawiał się w kontroli przeznaczania dochodów z pewnych źródeł, na ściśle określone cele.

Tak przedstawiała się w ogólnych zarysach polityczna oraz historyczna strona budżetu.

Całą jednak naszą uwagę zwrócić musimy, na gospodarcze znaczenie jego.

Potrzeba ładu i ułożenia z góry na pewien okres czasu planu działania, jakoteż związana z tem konieczność przewidzenia wydatków i dochodów cechuje nie tylko rozropne gospodarstwo indywidualne, ale jest w wyższej jeszcze mierze kategorią postulatów każdego związku przymusowego. Stąd wypływa konieczność zestawienia budżetu, czyli ułożenia wykazu przewidywanych w pewnym z góry określonym okresie, dochodów i wydatków.

Aby jednak budżet spełnił swe zadanie musi przedstawić całokształt gospodarstwa oraz spełnić następujące warunki:

- 1) Być budżetem „brutto”,
- 2) szczerym i rzetelnym,
- 3) wreszcie szczegółowym i jasnym.

Przedstawienie przez państwo budżetów dzielnicowych nie daje w zupełności obrazu całokształtu położenia, zwłaszcza, o ile budżety składowe nie są zupełne. Mamy na myśli w naszych stosunkach budżet b. dzielnicowy pruskiej, w którym pewne działy administracji państwowej jak np. wojsko i sprawy zagraniczne były zawarte w ogólnym budżecie, obejmującym b. dzielnicę austriacką i rosyjską.

Omówmy kolejno poszczególne zasady, wedle których budżet ma być ułożony.

Budżet winien być budżetem

„brutto” a nie „netto”. Innymi słowy powiedziawszy budżet „brutto” uwzględnia oddzielnie przychody i wydatki każdego działu w całości, podczas gdy budżet „netto” uwzględnia jedynie ostateczne cyfry zamierzeń po odliczeniu kosztów, wydatków i t. p. poszczególnych działów administracji. Oczywiście, że budżet „netto” lub też niedoskonały budżet „brutto” nie daje możliwości sądzenia o kierunku gospodarki, wyzyskaniu poszczególnych źródeł dochodowych oraz o sposobie zużycia preliminarzowanych kwot.

Przeprowadzenie tej zasady, jest kardynalnym warunkiem jasności, która jest nieodzowna celem umożliwienia wykonywania kontroli.

Drugim warunkiem konkretności budżetu jest walka z optylizmem i konieczność spojrzenia w oczy, choćby twardej nawet rzeczywistości. Osiągnąć można to przez szczerą i rzetelną ukladanie poszczególnych pozycji. Ostrożności niepoddanie się choćby najniższemu optymizmowi winna przyjmować praca układania budżetu.

Uzupełnieniem warunku przedkładania budżetu „brutto” jest postulat jak najdalej posuniętej szczegółowości i jasności poszczególnych pozycji. Dochodowość oraz wydatki wszystkich źródeł winne być wyeliminowane i jasno przedstawione.

Tym warunkom odpowiadać musi budżet, demokratycznie rządzonej państwu przymusowemu.

Nie mniej ważną zasadą w układaniu budżetu jest podział jego na budżet zwyczajny oraz nadzwyczajny. Nie śląc się na ściśle zdefiniowanie pojęcia budżetu zwyczajnego i nadzwyczajnego, zaktualizujemy wydatki, związane z utrzymaniem normalnego życia związku przymusowego do budżetu zwyczajnego, wydatki zaś które mają na celu nie tylko pokrycie bieżących potrzeb, ale przeznaczone są na inwestycje lub nakłady, z których korzystała b. pokolenia, przeniesiemy do budżetu nadzwyczajnego.

Oczywiście, że momentem odróżniającym dochód zwyczajny od nadzwyczajnego będzie również regularność i stałe powtarzanie się. Nadzwyczajny dochód natomiast nie pochodzi ze źródeł, które stale zasilają skarbce związków przymusowych.

Osł podziału budżetu na zwyczajny i nadzwyczajny ma zasadnicze znaczenie nie tylko ze względów politycznych jak skarbowych.

Zasadą jest krycie wydatków zwyczajnych dochodami zwyczajnymi, podczas gdy krycie wydatków nadzwyczajnych w nielicznych wypadkach następuje płynącymi z tego tytułu dochodami, które są bardzo rzadkie. Zasadniczo musi być na to zużyta pożyczka.

Oczywiście, że amortyzacja takich pożyczek następuje z wydatków budżetu zwyczajnego, gdyż placące pokolenie również korzysta częściowo ze skutków nakładów nadzwyczajnych, jakimi są np. wielkie inwestycje kolejowe, budowa portów oraz wojny. Najistotniejszym warunkiem przedstawienia prawdziwego obrazu stanu finansowego związków przymusowych jest klasyfikowanie budżetu na zwyczajny i nadzwyczajny.

Niejednokrotnie popełnia się wielkie nieprawidłowości przez umyślne wstawianie do budżetu nadzwyczajnego wydatków, które z natury rzeczy są zwyczajnymi. Jest to wprowadzenie w błąd opinii publicznej celem ukrycia istotnego deficytu.

Ze stanowiska formalnego wspomnieć jeszcze należy, o przeprowadzeniu podziału budżetu na działy odpowiadające poszczególnym gądziom administracji.

Dzisiejsze uwagi miały na celu zrekapitulowanie zasad budżetowych. Stoimy w okresie budżetowym zarówno państwa jak i gminy, które winny być dawno przedłożyć swe preliminarze, a dotychczas tego nie uczyniły.

Przed przystąpieniem do analizy przedłożonych związków przymusowych uważaliśmy za pożyteczne ustalenie wytycznych zasad.

Niebawem omówimy w pierwszym rządzie budżet miasta Łodzi, poczem budżet państwa, którego preliminarz zostanie w późniejszym terminie opracowany.

Dr. Leszek Kirkien.

Prawda o Czechosłowacji.

Chrześcijańsko-społeczne pismo „Das Volk” w Budapeszcie ogłasza wywiad swojego wiedeńskiego korespondenta ze znanym posłem niemieckim do parlamentu czeskiego dr-em Baczanem, który niedawno rzucił w sejmie czeskim bombę ochotną, a potem uciekł zagranicę. Dr. Baczan scharakteryzował Czechów w ten sposób: Czesi wydają miliony na propagandę, aby okłamywać świat, że w ich państwie panują rządy demokratyczne, oraz wolność słowa i prasy.

Państwo czeskie wzorowane jest na caryzmie rosyjskim i oparte na systemie policyjnym i szpiegowskim. Nawet parlamentarne sprawozdania są cenzurowane.

Obrady sejmu toczą się pod dozorem policyjnym. Rzucili bombę ochotną prezydentowi izby, aby wszystkim udowodnić, że nie może on sobie na wszystko pozwalać. Na stępcę Benesza będzie agitarz Svehla, lecz mniejszość narodowa niczego dobrego po nim spodziewać się nie może. Śmiało, z otwartym czołem wracam do Czech do więzienia, ale w Czechach niema uczciwego człowieka, któryby bodaj przez krótki czas w więzieniu nie siedział.

Purytańskie studentki.

Studentki uniwersytetu w Chicago postanowiły w imię powagi nauki i godności kobiety inteligentnej zaprotestować przeciwko nieskomornym modom.

Zwołały one zebranie, na którym postanowiono wniosek, aby zabronić kobietom studującym, noszenia krótkich spódniczek, jedwabnych przebrzmiałych pończoszek, głęboko dekoltowanych bluzek, a nawet wciągnięto na indeks białostowe dessous z koronkami. Studentka odtąd miała ubierać się tylko w białe zefirowe bluzki, welniane sukienki, bawełniane pończochy i trzewiki na niskich obcasach.

I uchwalono to wszystko, studentki chicagowskie stałyby się wzorem skromności i prostoty — gdyby nie fakt, że jedna z uczestniczek zebrań przechołowała nieco.

Oto zażądała ona, aby spódniczka mogła zaledwie na 8 cali unosić się nad ziemią. Wywołało to taką burzę protestów, że ostatecznie do uchwalenia purytańskich wniosków nie przyszło. Ucierpi na tem niezawodnie pruderja, ale za to ucieszą się te studentki, które mają ładne nóżki...

Ze świata.

I Chaldejska ksiązka. Według pism francuskich ma się w Paryżu ukazać niebawem przedkład francuski; opatrzone komentarzami dwu słynnych cylindrów chaldejskich, zwanych cylindrami Gondei, a znajdujących się w muzeum Luwru. Gondea, król-pasterz Chaldei, panował krótko przed narodzinami Abrahama. Tekst chaldejski, wryty na wspomnianych dwu cylindrach z gliny, opowiada o budowie i organizacji świątyni. Tekst ten można nazwać najstarszą ksiązką, teksty bowiem znajdowane w piramidach, są właściwie tylko przepisami rytualnymi. Wyraz „świątynia” w danym razie, nie odpowiada obecnym pojęciom „świątyni”, bowiem chaldejska stanowiła coś w rodzaju duchownych księstw średniowiecza, a nie gmach tylko. Na o-wych więc cylindrach nakreślono w całości obraz cywilizacji Chaldei, z organizacją jej religijną, polityczną, ekonomiczną i socjalną. Obraz to szczegółowy, jeżeli zważymy, że 50 kolumn, albo rozdziałów, wrytych na o-wych cylindrach, równają się pod względem objętości księdze Genyzy.

„W małym domku”

Jeszcze w listopadzie ub. roku znikł nagle w sposób tajemniczy właściciel ferm w okolicach Lure w Francji, Juliusz Ballet. W zasadzie nie było wątpliwości, że została tu popełniona jakaś tajemnicza zbrodnia, otoczona nieprzejrzystą mgłą zagadka. Policja tylko na podstawie pewnych podejrzeń aresztowała brata i siostrę ofiary, ale pozatem nie miało żadnych dowodów winy tajemniczych sprawców zbrodni.

Po spełnieniu bowiem krwawego czynu, autorzy mordu skryli zwłoki w sposób bardzo sprytny, iż cztery miesiące później, a policja nie była w stanie ustalić ani samego faktu zbrodni, ani udziału w zbrodni rodziny zaginionego.

Juliusz Ballet mieszkał w swej fermie w okolicach Froillecouche, zwanej w sąsiedztwie popularnie „Maisonnette” — „mały domek”.

Zyła tu z nim matka, bratem i siostrą Bertą. Cała rodzina pracowała zgodnie nad pomyślnym stanem gospodarstwa a czystym trybem z gospodarki dzielono się następująco zgodnie.

Lecz otóż pewnego dnia Juliusz Ballet poślubił młodą pannę Lapierre. Ażeby nie dzielić majątku rodzinnego, Ballet znowu wprowadził do „małego domku” i małżeństwo żyć poczęło w gronie rodziny meza.

Ojciec i matka Juliusza Ballet poczęli swej synowej sprawować z niewiadomych jeszcze motywów, sporo przykrości. — Rozpoczęły się sprzeczki i kłótnie, iż Klemetyna była wreszcie zmuszona pomyśleć o opuszczeniu tego „małego domu”, w którym życie dla niej stawało się ciężarem nie do zniesienia.

Młoda kobieta urodziła w międzyczasie dziecko, ale i to nie zmieniło nastroju „działków”, do niej, iż pewnego dnia zdecydowała się opuścić dom męża i schroniła się do swych rodziców. Mąż kochający swą żonę oświadczył jej na pożegnanie:

„Rozumiem cię, niedługo zdążę za tobą”.

Zaczem Juliusz Ballet poczęł czynić starania, by opuścić dom rodzinny; wynajął małą willę w Saint-Valent i zażądał od swych rodziców należnej mu części wspólnego majątku.

I tu się zaczęła tragedia, oparta na motywach chochołowej. — Ale gdy nadeszła pora, gdy małżeństwo miało się już spotkać w własnym gniazku, nagle Juliusz w sposób tajemniczy zaginął.

Rodzina data znać o tem zandermerji, ale śledztwo nie dało żadnego rezultatu.

„Zapewno popełnił on samobójstwo” — rzekli rodzice zaginionego. Ale ciało znikło bez śladu.

Gdy żona zaginionego dowiedziała się o tajemniczym zniknięciu męża, wniosła skargę do prokuratora.

Dopiero w cztery miesiące potem przypadkiem wykryto w zagajniku leśnym zwłoki Balleta, pod całunem śniegu. Zwłoki leżały na wznak, a pomiędzy kolanami leżała dubeltówka, jedyna, jaką posiadała rodzina Ballet.

Alle lekarze stwierdzili, że o samobójstwie nie mogło być mowy. Ciało było przeszyte kulą z dubeltówki, ale ani kamizelka, ani ubranie nie było przedziurawione pociskiem.

Czyli, że człowiek ugodzony śmiertelnym pociskiem, miał na sobie inne ubranie.

Morderstwo było widoczne. — Aresztowani siostra i brat zmarłego oświadczyli krótko: „My nie zamordowaliśmy brata”. — I oto tajemnica dalej pozostaje trudna do wyjaśnienia.

Komuniści węgierscy.

BUDAPESZT, 24 lutego (Russpr.) Z Budapesztu wyprawiono do Moskwy trzecią partję komunistów, wymienionych na oficerów węgierskich internowanych w Rosji sow.

Czytajcie „Kurier Wieczorny”

Przez tanie zakupy

Jeszcze przed podskokiem cen firma Samochel i Rozne Lódz, Piotrkowska 100, filia 160 jest najtańszą w mieście i sprzedaje tanio:
Najnowsze palta damskie, kostiumy, suknie z welny, szewcowa, boston, gabardyna, jedwabiu, etaminy etc. suknie i paletka dla dziewczynek oraz garnitury i paletka dla chłopców.
699-3

Łódź.

Rekwizycja.

W myśl przepisów obowiązujących wolne są od rekwizycji: mieszkania i części mieszkań, niezbędnych do wykonywania zawodów wolnych, niezbędne lokale organizacji zawodowych i kulturalnych, jak również instytucji handlowych i przemysłowych, zależnie od ilości zatrudnionych w nich pracowników. Następnie: mieszkania, których właściciel wyjechał na wypocznik w okresie między 1 maja a 30 września, oraz mieszkania osób, zajętych w służbie publicznej w innych miejscowościach, o ile nie zakładają tam gospodarstw domowych z własnym urządzeniem.

Przez zajęcie mieszkania, traci właściciel domu i najemiorca prawo rozporządzenia mieszkaniem lub jego, częścią zajętą. Umowę najmu, dotyczącą zajęcia mieszkania, uznaje się za rozwiązana z dniem przeznaczonym do opróżnienia lokalu. Z chwilą objęcia mieszkania przez osobę, dla której zostało ono przydzielone, powstaje stosunek najmu między nią, a właścicielem domu, względnie dawnym najemiorcą, stosownie do przepisów prawa cywilnego, jak również wszelkich specjalnych ustaw i rozporządzeń o ochronie lokatorów.

O zajęciu mieszkania orzeka zarząd gminy, względnie urząd do tego wyznaczony dawny właściciel mieszkania powinien wyprowadzić się nie później niż w ciągu 4 tygodni od dnia otrzymania zawiadomienia. Od orzeczenia służy zażalenie do władzy administracyjnej drugiej instancji, która orzeka ostatecznie. Odwołanie winno być wniesione w ciągu 7 dni, licząc od dnia następnego po dniu wręczenia orzeczenia.

Zażalenie może się opierać tylko na tym, że nie zachodzą warunki ustawowe zajęcia. Zażalenie nie ma skutku wstrzymującego.

Zarząd gminy, względnie urząd do zajęcia wyznaczony ma prawo wraz z mieszkaniem zająć niezbędne sprzęty, znajdujące się w nim, bez uszczerbku jednak dla pierwotnego właściciela mieszkania. Osoba, której zajęte mieszkanie przydzielono, obowiązana jest płacić wynagrodzenie za używanie sprzętów. W braku umowy między stronami o wysokości tego wynagrodzenia, rozstrzyga urząd rozjemczy dla spraw najmu, a tam gdzie go nie ma, właściwy sąd.

Zarząd gminy obowiązany jest również dostarczyć odpowiednich pomieszczeń dla urzędów państwowych, które w inny sposób uzyskać nie mogą, i w tym celu ma prawo zajmowania mieszkań lub budynków. Umowy najmu i dzierżawy odnoszące się do tych mieszkań i budynków rozwiązuje się z mocy prawa z dniem zajęcia, a mieszkańcy winni po uprzednim dostarczeniu im mieszkań przez gminę lokal złożyć opuszczyć. Koszta przeniesienia ponosi skarb państwa. Opłatę za użytkowanie pomieszczeń dla urzędów państwowych, oznaczoną w razie sporu urząd rozjemczy lub sąd właściwy.

Wszyscy mieszkańcy gminy są obowiązani na żądanie zarządu gminy, udzielić w oznaczonym terminie wszelkich wyjaśnień, zgodnie z prawdą oraz zezwolić na obejrzenie mieszkania.

Gmina ma prawo zarządzić, iż wszelki najem i podnajem mieszkań i innych pomieszczeń, jakoteż odstępowanie praw najmu, mogą się odbywać jedynie za uprzednią zgodą gminy. Rozporządzenie takie nie dotyczy jednak dziennego najmu pokoi w hotelach, gospodach, pensjonatach itp. (bip)

Wiadomości bieżące.

Dzisiejsza pogoda.

Komunikat państwowego instytutu meteorologicznego.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym:

Łagodnie, miejscami mgły, wiatr południowo-zachodni.

Temperatura w dniu wczorajszym w Warszawie najniższa wynosiła plus 1, 4, najwyższa plus 2, 5.

Przemysłowy podatek od zysku.

Podatek ten opłacają prócz przedsiębiorstw obowiązków do publicznego składania rachunków następujące przedsiębiorstwa nie obowiązane do publicznego składania rachunków:

- 1) przedsiębiorstwa handlowe, zaliczone do kategorii 1, 2 i 3-ej;
- 2) przedsiębiorstwa przemysłowe, zaliczone do kategorii 1 — 4;
- 3) niektóre żeglugowe;
- 4) osobiste zajęcia przemysłowe, zaliczone do kat. 2, 3 i 4;
- 5) samodzielne wolne zajęcia zawodowe (lekarze, dentyści, lekarze weterynarii, felczerzy, adwokaci, obrońcy sądowi, notariusze, wydawcy pism periodycznych (2), literaci, artyści, architekci, inżynierowie, technicy, chemicy i agenci).

Wszyscy obowiązani do płacenia podatku przemysłowego od zysków winni najpóźniej do dnia 1 kwietnia złożyć bezpośrednio lub pocztą do własnego urzędu skarbowego deklarację, zawierającą odpowiedź na szereg pytań ustalonych przez instrukcję min. skarbu, a wydrukowanych na specjalnych blankietach wydawanych w urzędzie podatkowym.

Za nieprzedstawienie deklaracji grozi kara 10.000 mk.

Za przedstawienie świadomie fałszywych danych, zmierzających do uszczuplenia podatku grozi kara pieniężna do wysokości 20-krotnej sumy niewniesionego podatku, albo kara aresztu do 3-ch miesięcy.

O wyjaśnieniu prawem deklaracji podamy w najbliższym numerze. (bip).

Ulgi daninowe.

Komisariat rządu na miasto Łódź podaje do wiadomości, iż termin składania prośb o ulgi daninowe został przedłużony do dnia 6 marca 1922 roku. (bip).

Meldunki.

Stosownie do istniejących przepisów każda osoba, zamieszkała stale czy czasowo w Łodzi, musi być zameldowaną i zapisaną w biurze adresowym. Meldunki takie uskutecznia się na specjalnych kartkach za pośrednictwem właściwych komisariatów policyjnych. Kartki wspomniane wypełniają właściciele względnie zarządcy domów, poczem dostarczają je do komisariatów. Z tych ostatnich odsyłane są do biura adresowego, gdzie znajduje się ewidencja całej ludności m. Łodzi. Biuro adresowe stworzono jeszcze w roku 1904 i istnienie takiej placówki konieczne tak w interesie sprawnego działania organów bezpieczeństwa jak i potrzeb społeczeństwa. Odpowiedzieć tym warunkom będzie ono w stanie tylko wtedy, kiedy będą szanowane i przestrzegane przez ogół ludności przepisy meldunkowe. Główne zasady tych przepisów: Każdy kto mieszka lub przyjeżdża do Łodzi winien być zgłoszony w biurze adresowym najdalej w ciągu 24 godzin. W takim samym terminie ma nastąpić wymeldowanie w razie wyjazdu z miasta.

Odpowiedzialność za uchybienia w przedmiocie meldunków w pierwszym rzędzie ponoszą właściciele albo zarządcy domów.

Obecnie jak się dowiadujemy, władze policyjne w najbliższych dniach rozpoczną systematyczne sprawdzanie książek meldunkowych po domach i zajmą się stwierdzeniem, czy wszyscy zamieszkujący w Łodzi są zameldowani, przyczem winni wykroczeń meldunkowych pociągani będą do odpowiedzialności sądowej. (bip)

Zmiana paszportów.

Z wiarogodnego źródła dowiadujemy się, że wszelkie pogłoski o tym, jakoby mieszkańcy obowiązani byli do 1 marca r. b. zamienić paszporty okupacyjne na dowody osobiste są zupełnie bezpodstawne.

Odnosne pogłoski powstały wskutek nieporozumienia.

Ministerstwo spraw wewnętrznych nakazało podwładnym sobie organom obowiązkowo zamieniać paszporty okupacyjne na dowody osobiste, w wypadkach gdy żąda tego publiczność. (bip)

Podatek przemysłowy od szkół i bibliotek.

Zwolnione od podatku przemysłowego są: zakłady lub utrzymywane przy pomocy państwa i samorządu lub instytucji społecznej, oświatowej i dobroczynnej.

Wszelkiego rodzaju zakłady naukowe i wychowawcze, przytulki, zakłady poprawcze biblioteki i czytalnie publiczne.

Natomiast prowadzone przez osoby prywatne zakłady naukowe wszelkiego rodzaju wykupują patent handlowy III kategorii. Biblioteki bądź III kategorii (jeżeli obrót przekracza 150.000 mk.) bądź 4 kategorii.

Stosownie do instrukcji ministra skarbu do zakładów naukowych, podlegających uwolnieniu od podatku przemysłowego zalicza się również wszelkie pensjonaty, mieszkania dla uczniów i inne zakłady, utrzymywane w celu wychowczym i naukowym. (bip)

Uposażenie nauczycieli robót ręcznych.

Nauczycielstwu robót ręcznych w szkołach powszechnych postanowiono liczyć od dnia 1 grudnia r. ub. pensje podług 11-ej kategorii płacy nauczycielom nie posiadającym kwalifikacji zawodowych, z dodatkiem dodatku ekonomicznego z funduszu miejskich w wysokości ustalonej dla nauczycielstwa etatowego.

Pełne wynagrodzenie przysługuje osobie wykładającej 30 godzin tygodniowo i dla osób pracujących większą lub mniejszą ilość godzin — w stosunku czasu pracy do liczby 30. (bip)

Wpisowe dla dzieci funkcjonariuszy państwowych.

Rada ministrów uchwaliła na drugie półrocze roku szkolnego 1921/22 m. obowiązuje przepisów w przedmiocie pokrycia przez skarb państwa części wpisowego za dzieci niezdolnych funkcjonariuszy państwowych uczęszczających do prywatnych szkół średnich.

Rada ministrów uchwaliła ponadto, że do czasu podziału oficerów i równorzędnych na zawodowych i rezerwowych do zapomóg na opłaty wpisowego za dzieci niezdolnych pracowników państwowych, pobierających naukę w prywatnych szkołach średnich, przysługuje wszystkim wymienionym oficerom pozostającym w czynnej służbie z wyjątkiem tych, którzy jako urzędnicy państwowi pobierają różnicę między wyposażeniem wojskowym i cywilnym oraz tych, którzy jako urzędnicy samorządowi pobierają oprócz uposażenia wojskowego w całości lub w części uposażenie cywilne. (bip)

Paczki żywnościowe do Rosji.

Wobec braku pewnych wiadomości, co do miejsca zamieszkania osób, dla których przeznaczane są przesyłki żywnościowe

do Rosji wydział amerykański ratunkowy, opracował system przesyłki żywności do Rosji, który pozwala kupującym przekazy żywnościowe dla przyjaciół i krewnych wskazywać dwa adresy tej samej, lub też dwóch różnych osób.

System ten umożliwia otrzymanie żywności drugiej osobie na wypadek, jeśli przesyłka nie znajduje tego, dla kogo była przeznaczona, a amerykański wydział ratunkowy daje możliwość szukania tej osoby pod innym adresem, o ile pierwszy nie był dość dokładny. (bip)

Obecnie można przysyłać paczki z żywnością do Rosji w następujący sposób:

Przy pomocy banków (w Warszawie bank handlowy, Trauguta nr. 9) przesyła się zamówienia i wpłaty do biura, założonego przez komisariat d-ra Nansena i komitet Czerwonego Krzyża w Genewie (Passage des Simons). Z biura tego zamówienia przesyłane są do Rygi dla sporządzenia paczek i wysłania ich według adresów.

Przyjmowane są obecnie zamówienia na przesyłki typu wyłączanie dwudolarowego, zawierające: 14 funtów angielskich maki pszennej, 4 pudełka mleka skondensowanego, 2 funty angielskie tłuszczu, tyleż cukru i 400 gramów herbaty. (bip).

Ze stowarzyszenia b. więźniów politycznych.

Na skutek wniesionego podania przez stowarzyszenie byłych więźniów politycznych, oddział w Łodzi, rada miejska uchwaliła podwyższyć wysokość jednorazowego zasiłku do mk. 15.000. (bip)

Pozwolenia na wiece, zebrania, demonstracje i zjazdy.

Według ostatniego cykularza ministerstwa spraw wewnętrznych publiczne zebrania nie mogą się odbywać bez specjalnego zezwolenia nawet wówczas, o ile wszyscy biorący udział w zebraniu zostali specjalnie zaproszeni przez organizatorów.

O publicznych zebraniach należy zawiadomić władze na 48 godzin przed terminem zebrania, zaś o ile w ciągu 24 godzin nie nadejdzie odpowiedź odmowna, zebranie może się odbyć.

Zebrania pod gołym niebem, jak również procesje i demonstracje mogą się odbyć tylko za zezwoleniem władzy administracyjnej I-ej instancji. Zjazdy z przedstawicielami powiatów, muszą być meldowane staroście, z delegatami województwa — wojewodzie, a zjazdy większe muszą mieć zezwolenie ministerstwa spraw wewnętrznych. (bip).

Z miejskiego uniwersytetu powszechnego.

Obok wykładów z dziedziny nauk humanistycznych, które odbywają się w dalszym ciągu we czwartki, piątki i soboty od 7-9 w lokalu gimnazjum miejskiego (Sienkiewicza 44), miejski uniwersytet powszechny z dniem 28 b. m. we wtorki i środy od 7-8 w lokalu okręgowej komisji związków zawodowych (Dzielnia 44) rozpoczyna systematyczne wykłady z niżej wymienionych cykli działu nauk społeczno-prawnych.

1) Zasady naszej konstytucji, wykł. R. Kempner, wtorki o godz. 7 wiecz.

2) Gospodarstwo społeczne, wykł. F. Rab, środy o g. 7 w.

Zapisy na poszczególne działy przyjmuje w dalszym ciągu sekretariat uniwersytetu w dni wykładowe (Dzielnia 44: we wtorki i środy; Sienkiewicza 44: we czwartki, piątki i soboty od g. 6-7 w.).

Cena legitymacji miesięcznej, upoważniającej do słuchania wszystkich wykładów dla członków

związków zawodowych mk. 100, dla innych mk. 200.

Oprócz wymienionych wykładów systematycznych w tygodniu bieżącym (od 27 lutego do 4 marca) odbędą się wykłady następujące:

Wtorek, dnia 28 b. m. o godz. 7 w. (Sienkiewicza 45) lokal gimnazjum miejskiego, B. Rozenal, „Barwy“ (dokończenie); środa, dn. 1 marca o g. 7 w. (Milsza 45) zw. zw. robotn. przem. włókienniczego, R. Kempner, „Dlaczego społeczeństwo karze przestępców“; piątek, dn. 3 marca o g. 8 wiecz. (Kilińskiego 73) koło prac. kolejowych, B. Mission, „Choroby weneryczne“, piątek, dn. 3 marca o 8 w. (Juliusza 28) związek gazowników, A. Koziolkiewiczówna, „Duch dziejów Polski“; sobota, dn. 4 marca (Andrzeja 4) zw. naucz. szk. pow., B. Miklaszewski, „Kwestia piciowa, a młodzież“, sobota, dn. 4 marca (Przejazd 69) lokal szkoły miejskiej nr. 78, D. Forelle „Nauka o prawie“.

Sprostowanie.

W związku z komunikatem w piątkowym numerze „Głosu Polskiego“, dotyczącym pracowników gminy, zarząd gminy starozakonnych uprzejmie prosi o łaskawe umieszczenie poniższego sprostowania:

Nieprawdą jest, jakoby podwyżka pensji nastąpiła przed rokiem, gdyż została ona wyznaczona w dn. 18 września r. ub., a więc przed 5 miesiącami.

Oprócz pensji służba cmentarna otrzymuje świąteczne 2 razy do roku i 13-tą pensję miesięczną, jak również mieszkanie, grunt pod kartofle i t. p. oraz pomoc lekarską.

Niezgodne też z rzeczywistością jest twierdzenie, jakoby służba cmentarna zwróciła się do zarządu o podwyżkę pensji, gdyż zwróciły się o polepszenie bytu tylko trzy osoby we własnym imieniu.

Również nieprawdą jest, jakoby jednorazowy zasiłek został przez zarząd gminy przyznany na skutek podania służby cmentarnej. Przeciwnie, zarząd gminy, ze względu na stalejące wówczas mrozy, na posiedzeniu w dniu 12 b. m., z własnej inicjatywy uchwalił dla wszystkich pracowników jednorazowy zasiłek w stosunku do pół miesięcznej pensji.

Zarząd od siebie dodaje, że pensje oraz wszystkie dodatki otrzymują zarówno pracownicy cmentarza, jak i ich żony.

Kryminalistyka.

Zagadkowa choroba. Do komisariatu policji sprowadzono Ewę Fiałkowską, rzekomo umysłowo chorą, która niosła pościel i bieliznę nie mogąc powiedzieć skąd i dokąd idzie. (bip)

2 sądów.

O grę w karty.

13 grudnia 1921 roku, policja zawiadomiona została, iż w mieszkaniu Władysława Taleraka przy ulicy Główniej 50 odbywa się hazardowa gra w karty na pieniądze. Po sprawdzeniu zastano kilka osób przy „pracy“.

Na stole znajdowały się dwie talje kart i 6000 mk. Wszystkich obecnych sprowadzono do komisariatu i po sprawdzeniu dokumentów okazało się, że byli to następujące osoby: Stanisław Stawiek, Zygmunt Kałasz, Wojciech Wardziński, Bolesław Zagłoba, Józef Szczur, Stefan Rembek i właściciel mieszkania Władysław Talerak.

Po spisaniu protokołu sprawę skierowano do sędziego pokoju II okręgu.

Na sądzie Talerak przyznał się do winy i oświadczył, że od czasu do czasu uchodził się do niego koledy dla spędzenia czasu przy kartach.

Sąd skazał wszystkich podsądnych na zapłacenie 5000 mk. grzywny, zaś karty i znalezione podczas rewizji 6000 mk. skonfiskował. (bip).

BRYLANTY.

perły, złoto, srebro, zegarki i różną biżuterję kupuje: placu najsumienniej. 91-2 Sklep jubil. A. Keszorn, Cegielniana 37, róg Piotrkowskiej

Wykwalifikowana

fakturzystka pomocnica buchaltera chce znaleźć posadę. Zgłoszenia „Sumienia“ 707-2

Jedyny w Łodzi dziennik popołudniowy

„Kurier Wieczorny”

wychodzi o godz. 4-tej popoł.

i podaje najświeższe wiadomości telegraficzne i telefoniczne, notowania giełdowe z tego samego dnia, artykuły polityczne, wywiady w sprawach miejskich, bogaty dział informacji ogólnych, sprawozdania sądowe, wrażenia z posiedzeń rady miejskiej, stałą rubrykę wieści z Rosji, feljetony satyryczne, nowela.

Posiadając dobrze zorganizowaną służbę informacyjną, oraz własnych korespondentów,

„Kurier Wieczorny”

podawanymi wiadomościami wyprzedza o dwanaście godzin inne dzienniki łódzkie, dając czytelnikowi część informacji, które, nie tylko w prasie miejscowej, ale i stołecznej, ukazują się dopiero następnego dnia rano.

W przeciągu miesięcznego zaledwie istnienia swego

„Kurier Wieczorny”

zdołał sobie wielkie uznanie czytającej publiczności i stał się drugim, po „Głosie Polskim”, pod względem nakładu, pismem codziennym w Łodzi.

Jako pismo, wiadomościami swymi, oraz sposobem ich podawania, odpowiadające charakterowi wielkomiejskich dzienników

„Kurier Wieczorny”

musi stać się potrzebą każdego, kto interesuje się wszelkimi przejawami naszego życia współczesnego i trzymać chce rękę na jego pulsie

„Kurier Wieczorny”

jest przytem wszystkim najtańszym dziennikiem w Łodzi, a więc i dla wszystkich dostępnym. Cena jego wynosi bowiem

marek 15 za egzemplarz.

Ostrzeżenie.

Marka fabryczna.

Niniejszem zawiadamiamy Szan. Kliencie, iż od pewnego czasu ukazały się w handlu towary, z opakowania, jak również ostateczności nader podobne do naszych, ustępujące im jednak bezwarunkowo co do gatunku.

W celu uniknięcia nieporozumień przy nabywaniu naszych towarów, prosimy uprzejmie o zwracanie baczonej uwagi na markę fabryczną, której wzór podajemy.

TOWARZYSTWO AKCYJNE
Widzewskiej
Manufaktury Bawełnianej
dawniej
Heinzel i Kunitzer.

Zawiadomienie

Biuro Komitetu Węglowego podaje do wiadomości ogólnej, że pozwolenia na zakup, oraz sprowadzenie do Polski węgla i koksu górnośląskiego, lub karwińskiego, na kwiecień i dalsze miesiące, poszczególnym odbiorcom nie będą wydawane.

Osoby pragnące nabyć węgiel i koks górnośląski lub karwiński winny zgłaszać się bezpośrednio do przedstawicieli kopalń (koncernów). Przedstawiciele kopalń górnośląskich (koncerny) zawierają umowy z odbiorcami Państwa Polskiego na ogólną ilość ton węgla (koksu) jaką każdy „koncern” obowiązany jest dostarczyć w danym miesiącu do Polski na zasadzie rozporządzenia Komisji Międzysojuszniczej w Upolu. 665-1

Z kapitałem od
4—5 milionów

przystąpię jako współ-
nik z udziałem pracy do
fabrykacji. Oferty pod
„Głosu” do Adm.
715-2

DIWAN
(Smyrna) prawie nowy
5mX5m do sprzedania
Al. Kościuszki 39 m. 5.
od godz. 2-3. 632-3

SKLEP KOMISOWY
w dobrym punkcie, z
dużą wystawą, zdający
na każde przedsiębior-
stwo sprzedam. Wiado-
mość: ul. Karola 26
miesz. 15. 623-5

Trzywalcówki

dla fabryk czekolady,
farb, mydła, etc. sprze-
daje Jaroski i Buki, War-
szawa, Złota 26 tel.
405-25. 620-3

Specjalistka
białego haftu przyjmuje
do roboty: wyprawy zna-
czenia bielizny oraz tea-
tralne suknie i wszelkie
kolorowe hafty. Wyko-
nanie artyst. i punktu-
alne. Ceny przystępne.
Przedstawiana 107 m. 16
(il p. Teresa). 686-3

Pianino
dobre do wynajęcia. Oferty
do „Głosu” pod „nowe”
621-3

TYLKO NA KILKA DNI!

Właścicielka maga-
zynu gorsetów — „MAISON CAPRICE”

z Warszawy przyjechała do Łodzi z dużym wyborem gorsetów, pasków
i staników ostatnich modeli paryskich.

Piotrkowska 117, m. 2, u pani Maszkowskiej.

2724-3

Restauracja I klasy
B. WIŚNIEWSKI

Dobre smaczne obiady. Kolacje à la Carte.

Wszelkie napoje pierwszorzędnych ga-
tunków i firm. — Lokal ciepły.

Codziennie Koncert.
709-1 Z paważ. B. WIŚNIEWSKI.

Szkoła Tańca W. Łipińskiego
Piotrkowska 108.

Przyjmuje zapisy na kurs początkujący i dla
zaawansowanych. 711-2

Ogłoszenia drobne

Kuszerka Pipikowa
przyjmuje zamówienia
pani miejscowych i przy-
jeźdźców. Piotrkowska
132. 2501-10

poszukiwani stolarze
meblowi. Zgłaszać się
Brzezińska 79, w pod-
wórzu. 625-3

potrzebny czeladnik kra-
wiecki na spodnie. —
Nawrot 35, Fiszbach.
651-2

sprzedam magiel Guber-
natorska 31. 434-7

tenotypistka poszukuje
pracy, ewentualnie do
pomocniczych zajęć biu-
rowych. Oferty składać
do „Głosu” sub. Z. L.
617-2

Główna miłośniczka 14-o
roku, rutynowana ma-
sżyżystka, wykształcona,
poszukuje odpowiedniej
posady w domu prywat-
nym, referencje osób po-
ważnych. Oferty do adm.
„Głosu” dla Siostry.
608-2

Spółka matematyczno-
polonistyczna. Studen-
ci wydz. metem. i filolog.
udzielają lekcji. Kom-
plety przedmaturalne. —
Zachodnia 20 m. 4 od 2-3
596-3

Torebki, paski, paciorko-
wa i dzetowe do sprze-
dania Andrzeja 43, m. 13
3 piętro, lewa oficyna.
544-10

Żołna starsza panna
poszukiwana do pra-
cowni kapeluszy. Za-
wadzka 7, parter m. 14.
636-3

Sklep do sprzedania z
urządzeniem z powo-
du wyjazdu. Wiadomość
Andrzeja 28. 676-3

50000 i więcej dam
za wyrobiecie
posady inkasenta, eks-
pedienta lub pomocnika
buchaltera w poważnej
firmie. Oferty do „Głosu”
„M. K.” 666-3

Która z pań pragnie po-
siąść męża poważnego,
inteligentnego, 26 l izra-
elita, bogatego duszą i
sercem, przystojny, a do-
bry, jak anioł, posag wy-
magany dla wspólnego
dobra. Jako ekwiwalent
dać mogą stan wisko,
młodość, temperament,
szlachetną i bogatą ro-
dajną. Rzecz traktuje
bardzo poważnie. Dys-
kretna zapewniona sło-
wem człowieka. Zgłosze-
nia z podaniem wszel-
kich danych, jedynie o
osobach odpowiedzial-
nych do „Głosu” sub. Dr
Chemiński. Listy anonimowe
bez odpowiedzi. 80-1

Zanubione dokumenty:
Abraham Herman zgubił
kartę bezterminowego
urlopu wyd. w Łodzi.
669-3

Bernsztatówna Dora
zgubiła paszport nie-
miecki, wyd. w Łodzi.
945-3

Rozenfarbówna Zysla
zgubiła paszport nie-
miecki, wyd. w Łodzi.
663-3

Łódź, 278 WUZ. 21-2 22.

Krysztoporaka Michalina
zgubiła portfel, zawie-
rający 15.000 mk. oraz
dowód osobisty, wyd. w
Białymostku. Zwrócić Prze-
działana 51 Nowak.
633-3

Raduszevska Florentyna
zgubiła paszport nie-
miecki wyd. w Dąblu.
681-1

Szenwald Hieronim zgu-
bił dowód osobisty
wyd. w Łodzi. 602-2

Skórkowski Benjamin
zgubił paszport nie-
miecki, wyd. w Łodzi.
618-3

Strohwajs Izrael zgubił
kartę powołania z r.
1901, wyd. w Łodzi. 665-2

Dr. med. H. Lubicz
Piotrkowska 26
Choroby skórne, weneryczne,
moczopłciowe. Leczenie skuteczne
stosunkiem górnym.

Przyj. od 10-1 i od 5-8
dla pań 4-5.
WUZ 9-1-22. 644-5

Dr. med. Braun
Południowa 23.
Specjalista chorób
skórnych i wenerycznych.
Przyj. od 10-1 i 5-8. Panie 4-5
250-11

Dr. MARJA
Józefów-Lewinsonowa
Chor. weneryczne i skórne
(dla kobiet i dzieci)
Godz. przyj. od 5-7 pp.
i od 2-3 popoł.

Cegielniarna 6.
WUZ 221X1-21 2427 4

Dr. E. Rozenblatowa
Zielona 14.
pewności
i wznowiła przyjęcia
godz. 5-7 popoł.

Łódź, 278 WUZ. 21-2 22.

PRENUMERATA:

Miesięcznie M. 650.—, Kwartalnie Mk. 1950.—. Za odno-
szenie dopłaca się Mk. 10.— miesięcznie. Prenumerata
przez pocztę miesięcznie Mk. 750. Kwartalnie 2250.—
Zagranicą Mk. 1200.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA:

OGŁOSZENIA: 40 mk. za wiersz nonparelowy jednostronny. DROBNE: 15 mk. za wiersz najmniej 150 mk. Poszukiwane
pracy oraz zgubione dokumenty do 10 mk. NAUBER: przed tekstem 120 mk. w tekście 150 mk. po tekście 75 mk. za
wiersz nonparelowy (str. 5 kłopot). NEAROLOG: 55 mk. za wiersz nonp. (str. 5 kłopot). Zarezerwuj sobie i zasługuj na
mk. 5000 po tekście. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 procent, zaś firm zagranicą, o 100 proc. drożej od miejsc.
Ogłoszenia w wydawnictwach niedzielnych i świątecznych 25 proc. drożej. Za termin druk ogłoszeń i ofert adm. nie odpowiada.